XXVI. évfolyam. Pécs, 1898. szombat, julius hó 16. 160-ik szám.

Előfizetési árak:
Egész évre . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.

A vámankét.

Pécs, 1898. julius 15.

Tegnap ült össze az a szaktanácskozmány, amely hivatva van az autonom magyar vámtarifa munkálatáról véleményt mondani s a meghivottaknak nagy számban való megjelenése fényesen bizonyitja azokat a nagy érdekeket, a melyek a szóban forgó kérdéshez füződnek; de bizonyitja azt is, hogy az érdekelt szakkörök a legkomolyabban fogják fel feladatukat ezzel a kérdéssel szemben s nem engedik magukat elriasztatni az értekezlet első napján is már felhangzott ama figyelmeztetés által, hogy ne tárgyalják a tarifát, mert az meddő és felesleges munka volna.

Megelégedéssel és megnyugvással vette tudomásul az értekezlet s azt hiszszük az egész ország is a kereskedelemügyi minisztertnek azt a kijelentését, hogy a kormány nem feledkezik meg arról a kötelességéről, amelyet ugy az 1867. XII. törvénycikk 68. §-a, valamint az 1898: I. törvénycikk is reá hárit, és amely abból áll, hogyha a vám- és kereskedelmi szövetség Ausztriával vagy épen nem, vagy nem olyan mértékben volna létesithető, amint az ország érdekei ezt megkivánják, arra az esetre *teremtse meg az előzetes feltételeket arra nézve, hogy az ország önrendelkezési jogát érvényesithesse.*

Ebből a kijelentésből a józan logika szabályai szerint más következtetést levonni nem lehet, mint hogy a kormány is arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha a vám- és kereskedelmi szövetség a hatvanhetes törvénynek megfelelően, tehát Ausztria alkotmányos képviseletével megkötheto nem lenne, akkor az 1867: XII. törvénycikk 68. §-ában biztositott önrendelkezési jogunk másként nem érvényesithető, mint a külön magyar vámterület létesitésével.

Mert maga a kereskedelemügyi miniszter az előterjesztett tarifa javaslatot önálló rendelkezésünk előzetes feltételének nyilvánitotta, már pedig ez a javaslat az önálló magyar vámterület alapján épült fel s igy a vita is — mint Enyedy Lukács zajos helyeslés közben kijelentette — más, mint önálló magyar vámterületet feltételező magyar vámtarifa körül, nem foroghat.

Politikai kérdéseket tehát, mint azt Hegedüs Sándor megpróbálta, a vitába belekeverni nem lehet, mert a mikor a kormány az országgyülés egyhangu határozatának megfelelőleg Magyarország vámtarifájának tervezetét terjesztette a szaktanácskormány elé, akkor már előre eldöntöttnek kell tekintenünk azt a kérdést, amit Hegedüs Sándor még mindig lebegő kérdésnek tart, hogy t. i. mi történik, ha Ausztriával nem tudunk megállapodni. Ez a kérdés már el van döntve, mert hisz az országgyülés az Enyedy-féle határozati javaslat egyhangu elfogadásával már jelezte azt az álláspontját, hogy ha Ausztriával alkotmányos uton vám- és kereskedelmi szövetséget az 1898: I. törvénycikkben kitett végső határidőig nem köthetnénk, akkor Magyarország berendezi a maga külön vámterületét, különben nem utasitotta volna a kormányt az autonom vámtarifa tervezetének elkészitésére.

Arról tehát egyáltalán szó sem lehet, hogy az eddigiek után az 1868: XII. t. c. 68. §-ában fentartott önnálló rendelkezési jogunk akként legyen magyarázható, hogy mi egyoldaluan hozott törvénynyel tartsuk fenn a gazdasági közösséget s Ausztria kormányára bizzuk, hogy ott a megfelelő törvényeket a császárparagrafus alapján rendeletekkel léptessék életbe. Ezt egyenesen kizárja az 1898: I. t. c. s az 1867: XII. t. c. 25. §-a, a mely kimondja, hogy Magyarország Ausztriának csak alkotmányos képviseletével léphet bárminemü közös viszonyokra nézve érintkezésbe.

Ennek a törvényi rendelkezésnek egyenes kijátszása lenne a közösség fentartását egyik részen a népképviselet által hozott törvénynyel, a másik részen pedig császári rendelettel keresztülvinni; az meg épen alkotmányjogi képtelenség, amit a „Pécsi Napló“ az osztrák 14. §-ról irt mai vezércikkében állit, hogy Ausztria alkotmányos képviseletét mindenkor az osztrák kormány képviseli s igy magyar részről a közös viszonyoknak rendelettel való rendezése ellen alkotmányjogi kifogás nem emelhető.

Mikor a magyar törvény ezekre nézve Ausztria alkotmányos képviseletének hozzájárulását követeli meg és részletesen szabályozza is ezzel az alkotmányos képviselettel való érintkezés módját, akkor ki van

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Próba-csata.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A meleg nyári nap teljes erejéből süt le a tiszta égboltról, a már részben keresztekbe horott, nehéz kévékkel rakott buzaföldön hullámozva hajolnak meg a dus kalászok, a melyek között a mindig kisebb és kisebb területre szorult nyulak, fürjek aggodalmasan várják, hogy mikor hallatszanak ismét közvetlen közelükben a kaszavágások, a melyek megfosztják őket biztos búvóhelyüktől, az árnyas, kalászos sürüségtől.

Pedig ma hiába várják. Mert az aratók amoda a távoli tanyában vannak még mindig, pedig már szinte déli állását érte el a nap; ott készitik szorgalmasan a köteleket az előttük álló nedves zsúpokból, a mi rendes foglalkozása az aratóknak, midőn az időjárás, vagy valami más akadály gátolja őket a rendes munkában.

Ma is ezzel foglalkoznak, pedig az idő szép és alkalmatos volna a munkára, de hát már tegnap este megmondotta János bá', a bandagazda, hogy másnap csak kötélverés lesz, mert a katonák lőnni mennek a hegybe.

S most, a mint már garmadában áll előttük a sok kötél, mégis boszankodva tekint ki némelykor az öreg a pajta eresze alól, bántja, hogy olyan szép, dologra való idő van, pedig máskor annyit, de annyit esik az eső, hogy bizony sok elpocsékolódik miatta az idei áldásból.

A többiek is mind olyan mogorvák körülötte. Ilyenkor, nagy munka idején szótalan a dolgos ember, örül, ha némelykor a foga közé tudja szoritani a pipáját, dehogy eresztené ki onnan, hogy beszédbe kezdjen. Nyáron dolgozzék az ember, ráér beszélni télen, többet is mint jól esik.

Hanem a csoportnak fiatalabbjai nem igen törődnek semmivel sem; különösen a marokverő lányoknak van jó kedvük. Alig hagyják el az egyik nótát, máris másikba kezdenek s némelyik kaszás is bele-beleszól az énekbe, már az tudniillik, a melyik még legénysorba való, mint a Gombos Gyuri is, a ki csak az őszön szabadult meg a katonaságtól.

Csinos, erős termetü legény, a ki most is első kaszás a bandában, pedig három évig semmiféle paraszti munkához való szerszám nem volt a kezében, de bizony még fehér keztyüben is járt majdnem az egész ideje alatt, mert már karácsonyra megkapta az első posztó csillagot, a mihez piros pünkösdre másikat is szerzett, ehhez pedig már a fehér keztyü is dukál a katonáéknál.

Azt mondják, hogy mikor letelt a három esztendeje és levetette az őrmesteri extra bluzt, meg a hosszu kardot, még a kapitánya is marasztotta, igérve, hogy jobb dolga lesz neki, mint otthon s bizony Gyurka is sajnálta egy kicsit a sokcsillagos, fényes gombu kabátot, hanem azt mondotta, hogy mégis jobban kivánkozik annak a két csillagnak közelébe, a melyik az Igaz Julis szemeiből ragyog reá, a kivel most már csak arra várnak, hogy a termés be legyen takaritva, uj borra egy pár lesz belőlük.

A Julis most is az ő marokverője s ott késziti a kötelet mellette, a mikor arról a hegyek felől egy-egy dörrenés hallatszik, először csak minden öt-tiz percben, aztán mind sürübben, mind hangosabban, fülei sóváran lesik az ismerős hangokat s bólintgatva mondja: »Áhán! Kezdődik mán!«

A bandagazda is megáll a munkában egy kicsit, mikor nagyon ropognak a lövések s megcsavargatja őszülő bajuszát: »Ejnye, de nagyon győzik.«

A Julis lány meg egészen oda simul a legényihez, aztán némelykor meg-megborzongva néz arra egy darabig, akarva is, félve is megszólitani, mig végre is megembereli magát:

zárva annak a lehetősége, hogy ezeket a közös viszonyokat az alkotmányos képviselet képviselete szabályozza, ha ez már magában véve is nem volna fából való vaskarika.

A hatvanhetes törvény, amikor az alkotmányos képviselettel rendeli az egyezkedést, meghatározza azt is, hogy ez csak a birodalmi gyülés, a Reichsrath lehet, mert előirja, hogy a vám- és kereskedelmi szövetségre vonatkozó törvényeket mindkét állam alkotmányos törvényhozása, nálunk az országgyülés, Ausztriában a Reichsrath elé kell terjeszteni, mindkettő által elfogadtatni és ő felsége által szentesittetni: csak igy szabályozható jogérvényesen bárminemü közös viszony s azért a legelső osztrák államtudományi tekintélyek is vitatják, hogy az osztrák alkotmány 14. §-ának alkalmazása közös érdekü ügyekre nézve épen az 1867-iki közösügyes alaptörvény rendelkezésénél fogva egyenesen ki van zárva.

Megtörténhetik, sőt nagyon valószinü is, hogy kormányunk s az őt tüskön-bokronát követő országgyülési többség megcsinálja a vámközösséget a Reichsrath hozzájárulása nélkül is, de ez mindenesetre egyenlő jelentőségü lesz az államcsinynyel, mert fennálló alaptörvénybe ütközik s ellenkezik Dániel miniszter tegnapi beszédének kérlelhetlen logikájával is.

Tanulók kirándulása.

— Saját tudósitónktól. —

Pécs, 1898. julius 15.

A pécsi ciszterci főgimnázium növendékeinek fiumei tanulmányutjából itt közöljük a kies tengeri fürdőbe, *Abbáziába* tett kirándulás leirását:

Pünkösdi királyságunk utolsó napját (jun. 1.) Abbáziának megtekintésére szántuk. Délelőtt a fiumei dohánygyárat s egy tésztagyárat néztünk meg, majd 3 csoportra oszolva elszéledtünk emlékeket vásárolni. Helyi emléktárgyat Fiuméban alig talál az ember; a legtöbb olyan, mint akár Pécsett: pénzes-erszény, papirnyomó, iró-eszköz stb., csak a kravátlija más: »Pécs« helyett »Fiume« vagy »Abbázia.« Egyetlen speciálitása az u. n. moretti: egy fekete és fehér zománcos mórfej, tetején tollkoronával. Mindennek használják, melltűnek, zsuzsunak, fülön-függőnek, kézelő-gombnak, még a gyürüket is evvel diszitik. Ezt az ékszert valószinüleg a velencei kereskedők hozták Fiuméba, tán még a középkorban, a szaracenok megjelenésekor; a nép csakhamar megkedvelte az exotikus csecse-becsét, s néhány ügyes iparos a legujabb időkig fenn tudta tartani a forgalomban. Kicsit drágára tartják, különösen ha észreveszik — ezt pedig még a vak is észreveszi — hogy idegenekkel vagy balekokkal van dolguk. De hát ez nem kiváltsága az olasznak; igy tesznek mindenütt; csak legyen, kit becsapni. Nincs ugyan igazuk, de azért végső elemzésben mégis az emberek a bolondok, — legalább igy mondta ezt egyszer nekem valaki — miért hagyják magukat. Bennünket nem tudtak nagyon rászedni, először, mert keveset vásároltunk, másodszor, mert sokat alkudtunk.

Legjobban a János bácsi volt megakadva a bevásárlásoknál. Eddigelé is sok képzelhetetlen gesztusába került, mig az étkezésnél borhoz vagy sörhöz jutott, avagy valamely trafikban szivar-kompetenciáját beszerezte. Ugy vélekedett, hogy minden embernek kell magyarul tudnia, hisz ezt a nyelvet még ő is beszéli! Azért bátran kért mindenütt és mindent magyarul, s szidta a talliánt, hogy máskép nem ad szivart, ha csak a mutató-ujját a szájába nem dugja. Most meg épen ugy kellett tennie, hogy a kirakatban kiválasztott valamit, azután bement a boltba s kabátjánál fogva kivitte a boltost — segéddel nem állott szóba — a kirakat elé s úgy mutatta neki, hogy mi nyerte meg a tetszését. Hanem azért ritkán jött létre a vásár köztük; a kereskedő nem igen akarta megérteni Jánosnak ár-leengedésre vonatkozó gesztusait s Jánosnak végre is re infecta, azaz bajuszpedrő és tollkés nélkül kellett távoznia.

Mikor délben haza értünk, Heim ur, a mi kedves házigazdánk, 14 példányt adott át Máté Lajosnak: »Fiume . . .« c. munkájából, »emlékül a derék pécsi gimnázistáknak, kik itt tartózkodásuk alatt oly illedelmes, jó fiuknak mutatták magukat.« Köszönettel fogadtuk a derék vendéglős szives figyelmét, ki egyébként is minden tekintetben oly páratlan előzékenységgel viselte gondunkat, teljesitette kéréseinket, szolgált felvilágositásokkal, hogy nemcsak panaszra nem volt okunk soha, hanem most is csak a legnagyobb elismeréssel és hálával emlékezhetünk róla.

D. u. 2 órakor már egy kisebbszerü gőzös fedélzetén ültünk, hogy áthajókázzunk az utolsó tiz év alatt annyira felkapott üdülőhelyre, Abbáziába. A tenger felől nézve ez a »hercig« kis hely sötétzöld ligetnek látszik, melyből csak imitt-amott kandikál ki egy-egy nagyobb villának fehér homloka.

Háromnegyed órai csendes futás után hajónk elérte az abbáziai kis molot. Mennyire megörültünk, mikor a parton két fiával ott láttuk Wiesner Rajmár, bányaigazgató ur ő nagyságát, ki érkezésünkről értesülvén, sietett az ő szeretetreméltóságával bennünket fogadni. Ámbár körülményei ugy hozták magukkal, hogy már a 4 órai hajóval el kellett utaznia, a rendelkezésre álló rövid időre is szivesen látott vendégeiül. A Stefánia-szállóban, a hol kedves, aranyos szivü neje várt reánk, frissitőket szolgáltak fel. Ahogy a Jánostól kérdi a frakkos »kernyel«, hogy mit parancsol, fekete kávét, hideg kávét, jeges-kávét, habos kávét, kapucinert vagy fagylaltot-e, az *úgynevezett* pedellus foghegyre vévén elmaradhatatlan szivarját, sodorint egyet a bajuszán s szaporán oda vágja: »Hozzon nekem egy üveg sört!«

A fiuknak nem igen volt maradásuk. Alig hogy lehültek a cukros jégtől (ha meg is kellett volna fizetniök, alighanem elhültek volna a borsos ár hallatára. Hja, itt mindent borssal füszereznek!), alig irtak meg néhány Ansichtskartét, ki a tengerpartra; még a fotografálást is csak kénytelen-kelletlen várták meg. Fürödni akartak, hadd mondhassák legalább az itthoniaknak, hogy a tengerben is lubickoltak. Hosszas töprengés, aggályoskodás után végre megindult egy csapat Rónaky ur felügyelete alatt a fürdő felé. Magas cölöpökre épitett ház ez, nyilt terraszával a tengerpartra, jobbra-balra apró öltöző-fülkékkel. A viz sekély s egyenletesen mélyedő; a hol már mélyebb, ott facölöpök jelzik, hogy a ki úszni nem tud, ne menjen tovább. A tengernek fürdésre szánt egész része vassodronynyal van bekeritve, hogy minden veszélyes vizi állatot távol tartson a fürdő publikumtól.

Szives házigazdánk egy ideig a partról nézte a vigan lubickoló fiukat. Sajnos, az idő gyorsan mullott, válnunk kellett. — A visszaemlékezés kedvessége a bizonyság rá, hogy jóindulatu figyelmét, szerető szivességét egyhamar feledni nem fogjuk.

A Jánost néhány szivarral ott hagytuk őrnek a parton; a nem-fürdők egy része Ágh urral a balra huzódó uton indult sétára, én meg jobbra a fürdő-telep megtekintésére indultam. Ugy beszéltük meg, hogy fürdés után a Stefánia-szálló előtt találkozunk s azután együtt teszünk egy sétát Volosca felé.

— Aztán mondja kelmed, volt kelmed is ilyen lövöldözésben katonakorában?

A legény elneveti magát a mikor felel neki: Bizony voltam babám, megesik az minden esztendőben kétszer-háromszor a katonával, hogy csakugy éles golyóval lövöldöz, mintha igazi ellenség állana előtte.

Ne beszéljen már, aztán nem félnek attól a golyótól, hogy eltéved s kárt tesz valamelyikükben?

Hja, a katonának nem szabad félni, de meg vigyáz is ott mindenki, hogy az ellenségre lőjjön, a melyik ott áll a hegy lábánál szép sorjában, papirosból kifaragva.

Mikor már ennyire eljutott a beszédben, a többiek is kezdtek köréje gyülni, a gazda is ledobta az utolsó kötelet és mondotta a legénynek, hogy hát mondjon egyet-mást arról a fiók-háboruról, a mit most a fülük hallatára vivnak.

A Gyuri is jó kedviben volt és elkezdte a históriát:

Hát előtte való nap kiadják a sok éles töltényt minden legénynek, a mit beraknak szépen a patrontáskába, a mi a derékszijjra van rágombolva, a többit meg a borjuba rakják, hogy reggel ne legyen vele időtöltés, mert már korán pitymalatkor megindul az ezred, együtt haladva a város végéig; ott azután az egyik fele elkanyarodik a jobb, vagy baloldalra, a másik pedig egyenesen megy előre az ellenség felé.

Amint azután már olyan közel érnek, hogy az előreküldött őrszemek meglátják az ellenséget, kezd hosszu sorba oszlani minden század, — csak a tartalék marad meg a négy szakaszos felállitásban s lassan követi az előre haladókat.

Azok meg elkezdik a tüzelést; először egy-egy szakasz ad sortüzeket, mig a másik előrehalad, majd a szakaszok is feloszlanak csatárláncra, a melyben két-három lépésre áll egyik ember a másiktól, s ezután már futva haladnak előre, hol az egyik oldalon, hol a másikon törnek elő futó lépésben, mig a többi a földre fekve, vagy térdelve tüzel folytonosan, most már vezényszó nélkül, egyik ember a másik után lőve ki puskáját, miközben kiszedik a borjuba tett töltényeket is, hogy kéznél legyenek, a mikor szükség lesz rájuk.

Hátulról meg szakaszonként fut előre a tartalék az első sorban harcolók közé, a mint hozzájuk érnek, nehány csoporttüzet adnak, azután eloszlanak ők is szakadozott sorba, hogy ne tegyen bennük nagy kárt az ellenség golyója.

Ugyanigy halad előre a másik rész is, a melyik valamelyik oldaláról támadja meg az ellenséget, mig hátuk mögül az ágyuk dörrenése hallatszik fel időnként, a melyek az előretörő gyalogság feje fölött szórják a golyókat az ellenség felé, mig csak olyan közel nem jut a saját gyalogságuk, hogy már abban tennének kárt.

Mikor aztán már az ágyukkal száguldva rohan a tüzérség egy oldalt fekvő dombra, addig a már két-háromszáz lépésre jutott gyalogság még egyszer gyorstüzet ad az ellenségre, kilövik a még meglevő összes töltényeket, s azután szuronyszegezve rohannak előre a végső rohamra folytonos »hurráh« kiáltások között.

És épen mikor idáig jutott elbeszélésében a legény, felhangzik a távolból a hangos fegyverropogás és utána a háromszoros hurráh, mig az arató lányok vig zsivajjal futnak a közeledő asszonyok felé, a kik kendőbe kötött edényekben hozzák ki övéiknek az ebédet.

S amint ott esznek egy tálból a fák árnyékában, Gombos Gyuri meg Igaz Julis, a lány szinte félve mondja:

Tán meg is bánta már kelmed, hogy nem maradt ott a katonának.

A legény meg igaz szerelemmel nézett a a szemébe, mikor azt felelte: »Mit érnék én avval, ha nem te hoznád ki akkor utánam az ebédet.«

Tétsi István.

Hirek.

Pécs, 1898. julius 15.

Mese a kis borjuról és a nagy ökörről.

Értesülést kaptunk, biztos és határozott helyről, hogy a kormány nagyban dolgozik a közigazgatás államositásán. És bizik legényerejében, hogy mielőbb meg is valósitja azokat, de csak — részletekben.

Magunk valljuk, hogy az országkormányzás és országigazgatás oly főfontosságu tényezőjének, mint a közigazgatásnak alapjában való megváltoztatása, sem egy, sem két, sem három nap munkája, emberöltők, komoly emberek tudása. akarata és képzettsége kell ahhoz, hogy századok hagyományai átformáltassanak a korhoz megfelelőbbképen.

Azért kevés is a mi bizalmunk a Bánffy-kormány ezen téren elérendő sikereihez, mert nála mind a férfi komolyságát, mind magas képzettségét hiányozni látjuk, csak az akaratosság, erőszakos makacsság az, mi bőven találtatik benne, mint minden fejletlen, éretlen surbankó legényben.

Nem akarunk most szót szaporitani, mennyire szükséges a közigazgatás államositása, vagy nem? Ezen kemény kókuszdiónak a megtörését reábiztuk más keményebb fogu elmékre, csupán foglalkozni akarunk azon móddal, melylyel ezt a magas Bánffy-kormány elakarja érni és amely eszünkbe juttat minekünk egy rég ösmert példázatot a kis borjuról és nagy ökörről.

Mindjárt reátérünk.

Előbb azonban nézzük a jelenleg fentálló közi gazgatási rendszert, mi az? Egy gordiuszi csom ó, melyet részletekben megoldani nem lehet, csak a világhóditó zsenik hatalmas, biz tos, öntudatos kardvágásával.

Mivel azonban a Bánfly-kormány jogászai örö kösen ingoványos alapon mozognak és sem erőt, sem biztonságot nem éreznek e kardcsapás megejtéséhez, azért akarják azt részleteiben megoldani, gondolván, hogy mire az utolsó boghoz érnek, majd megerősödnek, mint az egyszeri görög ember . . .

Most jön a mese.

Ez a görög ember igen gyenge karu volt, de szeretett volna nagy dolgok müvelése végett megerősödni.

Volt neki egy tehene, mely talán épp aznap kedves tarkaborjut ellett, amikor a görögünk a fenti gondolatra jött. És az ól szomszédságában egy nagy hegy volt. Felnézett a hegyre a görög. Sóhajtott egyet. De megemberelte magát és a kis tarkaborjut csak felvette a vállára és felvitte a hegy legtetejére, majd ujból le is hozta. És megtevé ezt midennap, mignem a kis tarkaborju rendkivül nagy ökör lőn és a görög pedig a legerősebb ember az egész hegyes-völgyes Görögországban.

Ehhez hasonló görög stiklin gondolkoznak most, tervezgetnek most a Bánffy-kormány bölcsei, akik mint a görög a kis tarkaborjuval, hasonlólag akarnak elbánni a közigazgatás óriásának államositásával. Hogy aztán, majd ha erejük megedződik hozzá, elbánhassanak a rendkivül nagy ökörrel is.

Megérjük-e ezt az időt? Megérik-e ők azt az időt? Azt csak görög kalendáriumból lehetne kiszámitani, ilyen felett pedig mi nem rendelkezünk, de talán Bánffy urék sem? Ami értesülésünk szerint legelőbb a rendőrséget akarják államositani, azután a számvevői hivatalokat, de mivel ezenfelül már erejükön felül valóknak érezik a munkát, itt megállanak s görög praktikával ugy próbálnak segiteni, hogy a többi főbb közigazgatási hivatalokat nem államositják, hanem ide majd életfogytiglan tartó időre választják be az urakat. Ezt pedig azzal okadatolják, hogy ezen más hivatalok a városok vagyonainak a kezelői lévén, ha ezeket is államositanák, a városok vagyonáért is a kormányoknak kellene a felelősséget elvállalni, ezt pedig egyelőre kerülni akarják Bánffy urék, akik ma még mindig csak a kis tarkaborjunál tartanak és részletletagadásból van formálva még a politikájuknak a szent kátéja is.

Paulus.

Napirend 1898. julius 16-án.

Naptár: szombat, jul. 16. — Róm. kath.: Karmelhegyi B. A. — Prot.: Ruth. — Görög-kel.: (jul. 4.) András. — Zsidó: S. Matoth. M. — Nap kél 4 óra 4 perckor; nyugszik 7 óra 36 perckor. — Hold kél 1 óra 34 perckor éjjel; nyugszik 6 óra 11 perckor délután. Hold van a földtávolban délután 6 órakor.

Időjárás: hőmérséklet 18 Celsius fok meleg; légnyomás 749. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz idő, hőemelkedés várható.

Pécsi Polgári Kaszinó nyári táncvigalma este fél 9 órakor.

Szepessy-rekviem d. e. 10 órakor a belvárosi plébánia-templomban.

— (**A Bicycle-Club országos versenye.**) A pécsi Bicycle-Club folyó hó 31-én tartja meg a mult vasárnapról elhalasztott országos versenyét. Az országos verseny kiegészitett sorrendje a következő: 1. Mérkőzés a vállszalagért. 1000 mtr. (3 kör). I. futam. Országos zárt. Indulhat a védő és a kihivó. 2. Vendégek versenye. 2000 mtr. (6 kör). Országos zárt, a »Pécsi Bicycle Club« tagjai kivételével. I. ezüst érem és tiszteletdij, II kis ezüst érem, III. kis ezüst érem. 3. Mérkőzés a vállszalagért. 1000 mtr. (3 kör). II. futam. Országos zárt. Indulhat a védő és a kihivó. 4. Tiz megye versenye. 3000 mtr. (9 kör). Országos zárt. Résztvehetnek Vas-, Bács-Bodrog-, Torontál-, Kolozs-, Temes-, Arad-, Sopron-, Somogy-, Győr- és Baranya-megyék urkerékpárosai. I. ezüst érem és »Pécsi hölgyek« által felajánlott emlék-tiszteletdij, II. ezüst érem, III. kis ezüst érem. 5 Mérkőzés a vállszalagért. 1000 mtr. (3 kör). (Esetleges döntő futam). Országos zárt. Indulhat a védő és a kihivó. A győztesnek jut a vállszalag, az ezüst érem és a tiszteletdij. 6. Nyeretlenek versenye. 2000 mtr. (6 kör). Országos zárt. Indulhatnak mindazok, kik még első dijat nem nyertek. I. ezüst érem, II. bronz érem, III. bronz érem. 7. Verseny többülésü gépekkel. 4000 mtr (12 kör). Országos zárt. I. ezüst érem és tiszteletdij, II. ezüst érem, III. bronz érem. Rekord: 5'32" Rekord javitás esetén az elsőnek kis arany érem. 8. LXXV. verseny. 25,000 mtr. (75 kör). Országos zárt. Vezetés engedélyezve a második kör kezdetétől az utolsóelőtti kör befejeztéig, a mikoron a vezetők a pályát elhagyni tartoznak. I. ezüst érem és tiszteletdij, II. ezüst érem, III. kis ezüst érem. Rekord: 35'07" Rekord javitás esetén a győztesnek arany érem. 9. Térelőny verseny. 1000 mtr. (3 kör). Országos zárt. I. ezüst érem és tiszteletdij, II. kis ezüst érem, III. bronz érem. 10. Vigasz-verseny. 1000 mtr. (3 kör). Indulhatnak mindazok, kik e napon dijat nem nyertek; — nevezni lehet a helyszinén a versenytitkárnál. I. kis ezüst érem, II. kis bronz érem, III. kis bronz érem. Nevezési dijak nincsenek. Nevezési zárlat 1898. évi julius hó 27-én esti 8 órakor. Nevezések ajánlottan »ifj. Bedő Imre versenytitkár Pécs« cimre küldendők.

— (**A szigetvári tűzoltók ünnepélye.**) A szigetvári önkéntes tűzoltó-egylet jövő hó 20-án tartja zászlószentelési ünnepélyét. Erre vonatkozólag a következő meghivót vettük: Humanus intézményeink között nem utolsó helyen álló önkéntes tüzoltó testületünk fenállásának XV-ik évében, túrónyi Biedermann Ottóné szül. algyesti Tüköry Margit elnökné kegyes adománya folytán egy disz-zászló birtokába jut. Ezen zászló lesz ama kapocs, mely egymásiránti bajtársi és testvéri szeretetünket szorosabbra füzi: ez alá csoportosulva kétszeres erővel fogjuk folytatni magasztos emberbaráti kötelességünket és mindenkor a legnagyobb buzgósággal, bátor sziv és karral harcra szállni ellenségünkkel, a tűzzel, hogy megvédjük embertársaink életét és vagyonát. A zászló, az összetartás eme szent jelvényének felavatása alkalmából ez évi augusztus hó 20-án zászlószentelési- és XV. éves jubiláris ünnepélyt rendezünk. A szigetvári ök. tűzoltó-egylet parancsnoksága nevében: hazafias tisztelettel hegyessi Hegyessy János alelnök, Vargha Sándor főparancsnok, Kopátsy Nándor titkár. Sorrend a szigetvári ök. tűzoltó-egylet zászlószentelési és jubiláris ünnepélyéről Augusztus hó 19-én: a vendégek fogadása a délután és este érkező vonatoknál s azok elszállásolása; 2. este 8 órakor az őrtanyáról lampion menet és esteli zene nagyságos turonyi Biedermann Ottóné zászlóanya tiszteletére; 3. este 9 órakor ismerkedési estély a »Sörház« vendéglőben. Augusztus hó 20-án: 1. reggeli 5 órakor ébresztő; 2. reggel 6 órakor gyülekezés a vasuti vendéglőben; 3. reggel 8 és ½10 órakor érkező vendégek fogadása a vasuti állomásnál és felvonulás a zászlóanya lakásához; 4. délelőtti 10 órakor mise, zászlószentelés és annak megáldása, szegbeverés, megállapitandó sorrendben), vidéki zászlók megkoszoruzása; 5. disztelvonulás a zászlóanya és kisérete előtt; 6. diszgyakorlat és érmek kiosztása; 7. Salamon Gyula tb. főparancsnok arcképének leleplezése; 8. délutáni 1 órakor társas ebéd az ünnepély helyén, egy teriték ára 1 frt 50 kr. Előjegyzéseket elfogad a parancsnokság augusztus 1-ig. 9. délutáni 4 órakor felvonulás a Zrinyi emlékhez, annak megkoszoruzása és a város megtekintése; 10. esti 8 órakor tűzoltási élőképek, bengál-fény mellett; 11. esti 9 órakor táncestély kezdete. Augusztus hó 21-én: 1. a vendégek kikisérése a vasuti állomáshoz.

— (**Ülések a városházán.**) Ma délután tartotta ülését a városházán a regále-, helypénz és kövezetvám-tariffa ellenőrző bizottság *Reeh* György tanácsos elnöklete alatt. Holnap délután 3 órakor az aszfalt-ellenőrző bizottság, hétfőn délután 3 órakor pedig a város épitkezési bizottsága tart ülést. Ez üléseken a folyó ügyeket intézik el.

— (**Lemondott alelnök.**) A pécsi Polgári Daloskör alelnöke, *Kaufmann* Lajos lemondott a körnél elfoglalt alelnöki tisztjéről. A lemondást a kör választmánya elfogadta s holnap (szombaton) tartja meg az alelnökválasztást. Mint értesülünk, alelnöknek *Leszk* Antal, ügyészségi tisztviselőt óhajtják a tagok megnyerni.

— (**Megszünt csőd.**) A pécsi kir. törvényszék *Sésits* Milán, siklós lakos, kereskedő ellen még 1895. évi február 4-én nyitott csődöt most beszüntette.

— (**Ének a locsolásról.**) Két dolog van a világon, mely a legflegmatikusabb embert is kihozza a béketürésből: ha biciklistát hall csengetni és ha az utcaöntözést látja. Ez

az utóbbi rendszerint olyankor történik, mikor még a porszemet se mozditja a szellő s az eredménye az, hogy sárban taposhat az ember végig az utcákon. Tudvalevőleg pedig az utcaöntözés azért volna, hogy a port leverje, hogy ne legyen az embernek szemeszája tele a nyári porral. A por pedig, mikor a levél se mozdul a széltől, megmarad a földön, a hol egészen egyremegy, akár poralakban, akár sáralakban tapossuk s rakódik rá a cipőnkre és ruhánkra. Hanem tegnap és ma sajnosan nélkülöztük az utcák öntözését. Már pedig volt ám akkora por az uralkodó szeles idő folytán, hogy tele lett az ember szeme-szája és a piacon, a Széchenyitéren, vagy a legnagyobb forgalmu utcákban is csak ugy kerengett a por-tölcsér. Tudvalevőleg azt szokták mondani, hogy a kinek az Isten hivatalt ád, észt is ád hozzá. De hát ezzel az észszel élni is kell ám tudni s beosztani az utcaöntözést szeles napokon olyan időre, mikor annak hasznát is lehet venni!

— (**A mohács-pécsi vasut**) a folyó év első felében összesen 356.585 frtot vett be, 3427 frttal többet, mint az 1797. év első hat hónapjában.

— (**Somogymegye közigazgatási bizottsága**) most tartotta *Tallián* Gyula főispán elnöklete alatt rendes havi ülését. Az alispánt helyettesitő főjegyző jelentése szerint a megye 56 községében volt jégverés, de vetőmagot csak a lengyeltóti járásból kértek. A pénzügyigazgató az adóbehajtás enyhitéséről is gondoskodott e helyeken s ezért csak azt mondták ki, hogy az alispán győződjék meg, vajjon a biztositó társulatok rendesen fizetik-e a károkat s ha nem, tegyen erről a legközelebbi ülésen előterjesztést. Apróbb jelentőségü ügyek letárgyalása után az ülés véget ért.

— (**Közigazgatási bejárás.**) A kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte az eszék—vrpoljei vasuti vonal közigazgatási bejárását. A bejárást *Ehrendörfer* Aladár, miniszteri osztálytanácsos vezetése alatt folyó évi julius hó 27-én reggel 9 órakor kezdik meg az eszéki városházán. Julius 28. és 29. napján Diakovárott folytatják a tárgyalást.

— (**Megvadult lovak.**) Tegnap estefelé, hét óra tájban a *Herceg Testvérek* rézöntőgyárának udvarából megvadulva száguldott ki egy sallangos szerszámmal ellátott, két tüzes lótól vont fogat. A tulajdonosok fogata volt, mely előállott az udvarra, hogy bejöjjenek rajta városba; azonban a tüzesvérü lovak valamitől megijedtek és megbokrosodva elragadták a kocsit. A buzatéren nagy ribilliót okoztak a nép között, mig végre el birták őket fogni és visszavezették az udvarba, a honnan másodizben már a kocsis erős kezei kormányozták ki őket az utcára. Kár nem történt.

— (**Holttest a gödörben.**) Somogy-Szent-Miklós határában, az ugynevezett Barátgödörben egy legény holttestére találtak. Olyan külső zuzódások, melyekből gyilkosságra lehetne következtetni, nem voltak konstatálhatók a holttesten; pénze is megtaláltatott a zsebében, de semmiféle olyan iratra nem akadtak nála, a miből kilétét, vagy illetőségét meg tudták volna állapitani. A legény 20—21 éves lehetett s bizonyára, mikor a gödör mellett elhaladt, ittas állapotban belefordult és megfuladt az iszapos vizben. Egyelőre lefényképezték és a törvényszéki boncolás után eltemették.

— (**A szerelmes baka.**) Tegnap este nagy népcsődületet okozott az indóházutcában egy 52-ik gyalogezredbeli baka. *Fischoff* Hermann kereskedő boltjába ment be és ott a kereskedőnél szolgáló cselédleányt, a kivel gyengéd szivbeli viszonyt folytat, ki akarta kérni egy kis sétára. A kereskedő hiába mondta neki, hogy miért akarna olyan szeles kellemetlen időben sétálni, mint volt az este is; hagyja a sétát vasárnapra, mikor a leánynak ugyis kimenője lesz. A szerelmes baka csak nem engedett s végre is szóról szóra összeveszett a kereskedővel és ökölre mentek egymással szemben. Szerencsére rendőr érkezett, a ki a bakát kiutasitotta a kereskedésből s ezzel a ribilliónak véget vetett. A kereskedő bepanaszolta az ezredparancsnokságnál a szerelmes bakát.

— (**Mig a gazda nincs otthon.**) A környékbeli Jenő pusztán *Barti* János csordás gyakran napokon át sem megy haza a lakására, a mikor a felesége ment ki minden második, harmadik nap ételt vinni neki. A napokban is messze volt a lakásától, de valami idézést megkeresni haza indult egy este, azonban a ház ajtaját zárva találta s belülről halk beszéd hallatszott, melyet felesége valami udvarlójával folytatott. A férj be akarta törni az ajtót, de mig ebben fáradozott, felesége a nála levő vendéggel együtt kiugrott a kert felőli ablakon, ugy hogy mire a házba jutott, csak hült helyüket találta. Most azután várja a megcsalt ember, hogy mikor fog hazakerülni a felesége.

— (**Vasuti állomásnév-változtatás.**) A barcs-pakráci vasuton fekvő Pakrác-Lipik állomás nevét Pakrácra változtatták.

— (**Hadmentességi adó.**) A városi Számvevőség közhirré teszi, hogy a hadmentességi adólajstromok a folyó évre befejeztetvén, azok folyó hó 15-től, mától fogva nyolc napig, f. hó 22-ig bezárólag, a pénztári hivatalban közszemlére tétetnek ki. A kivetés ellen felfolyamodni f. hó 23-tól augusztus 6-ig lehet. A kik pedig hadmentességi adóval először vannak megróva, azok az adónak adókönyvükbe történt beirásától számitott 15 nap alatt felebbezhetnek.

— (**Megugrott tolvaj.**) *Schwarz* Manó, huszonnégyéves, bodrogkeresztúri illetőségü házaló, bejárta — fiatal kora dacára — nemcsak Tolnát-Baranyát, de Somogyot is és itt több lopást követett el. Mikor bünei kitudódtak, feljelentették a bíróságnak, azonban a büntetés elől jónak látta kereket oldani. Most folyik a kézrekeritése végett a nyomozás.

— (**A hesszeni légy.**) A földmivelésügyi miniszter a következő körrendeletet adta ki és küldte meg valamennyi törvényhatóságoknak, tehát Pécsnek és Baranyavármegyének is. A hesszeni légy (lecidomya destruktor) az ország több részében ez évben is még elég jelentékeny károkat okozván, az ellene való védekezési eljárás, de különösen az eddig legsikeresebbnek bizonyult csalogató vetések alkalmazása — az egész ország területén, ott a hol szükséges, mulhatatlanul és pontosan foganatba veendő. — Felhivom ennélfogva a törvényhatóságot, hogy azon esetben, ha a hesszeni légy a törvényhatóság területén ez évben is fellépett volna, az 1897. évi julius 21-én 40307. szám alatt kiadott körrendeletemben foglaltakat, illetőleg a csalogató vetések alkalmazásának módját, a vármegye gazdaközönségének a lehető legkiterjedtebb módon hozza tudomására és a védekezési eljárás pontos végrehajtását a legszigorubban ellenőriztesse, minek megtörténtéről tegyen hozzám jelentést.

— (**A zágrábi kereskedelmi kamara az autonom vámtarifa ellen.**) A zágrábi kereskedelmi és iparkamara visszautasitotta azt a meghivást, melyet a kereskedelmi minisztertől a vámankétre kapott. Nem akar résztvenni az autonom magyar vámtarifa ügyében egybehivott szakértekezleten és ezt a hallatlan perfidiát azzal indokolja, hogy 1896-ban a horvát-szlavon kereskedelmi kamarák az önálló vámterülettel szemben elvi álláspontot foglaltak el. A zágrábi kamara elég vakmerő a kereskedelmi miniszternek azt a tanácsot adni, hogy a horvát-szlavon országos kormánynyal egyetértőleg a három horvát-szlavon kamarát külön értekezletre hivja meg. A másik két horvát-szlavon kamara nem osztja ezt a perfid felfogást, sőt az eszéki kereskedelmi és iparkamara el is küldte képviselőit a vámankétre.

— (**Julius 14.**) A franciáknak tegnap nemzeti ünnepük volt. Páris lakósságát már kora hajnalban ágyuk dörgése riasztotta fel. Tarka néptömeg tolongott az utcákon, mulatozás folyt mindenfelé, este a szines lampionok százezrei gyultak ki, a szinházak ingyenelőadásokat tartottak és napokig arról beszél minden francia, hogy mily jól mulatott julius 14-én. — Igaz, a Bastille megostromlásának és bevételének ez a mai, százkilencedik évfordulója, tulajdonkép már csak a nép ünnepe — a nagy urak, a hivatalos személyiségek ép ugy huzódoznak tőle, mint akár csak nálunk a nagy urak, a mikor a szabadság egy-egy nevezetesebb emlékünnepét üljük. — A nép azonban őrzi, istápolja a tradiciókat. Ez az egyetlen mentőeszköze annak, hogy a legszentebb hagyományok végképp el ne tünjenek. Elérkezik az idő, a mikor ismét igazi nemzeti ünnep lesz Franciaországban julius 14-ike.

— (**Nyári táncestélyek.**) A pécsi Polgári Kaszinó nyári táncestélyeinek sora holnap (szombaton) kezdődik meg. A Polgári Kaszinó eddig is mindenkor bebizonyitotta, hogy estélyeivel kellemes szórakozást tud nyujtani még a zajos farsangban is tagjai és vendégei részére; annál inkább nagy az érdeklődés most, a holt szezonban, az estélyei iránt. A holnapi estélyen *Rác* Guszti zenekara játszik hangverseny-darabokat s ugyancsak ő szolgáltatja a talpalávalót a tánchoz is.

— (**A pince rejtelmei.**) Ki tudná azt megmondani, milyen évtizedes bünt takar az a kis doboz, melyet tegnap találtak egy pécsi pincében? Valami lelketlen anya, bukott leány sötét bünét, kegyetlen tettét . . . Egy külvárosi utca egyik házának pincéjében — valami kis átalakitást végeztek — találtak a földben egy kis dobozt s benne porladozó apró csontdarabokat. A furcsa leletet a házbeliek a rendőrségre vitték s az orvosi hivatalban megállapitották, hogy egy csecsemő csontvázának darabjait rejti a doboz. Régen, sok éve ott porladhat már a földben. Miként,

honnan, ki által került a földbe a rejtélyes doboz? — azt bajos volna most már megmondani, de kinyomozni is. Aligha lesz eredménye a vizsgálatnak.

— (**A papucsok.**) *Máté* György patacsi gazdalegény rábeszélte *Kecskeméthy* József cipésznek inasát, hogy az lopjon a részére gazdájától papucsokat. A fiu két pár papucsot el is lopott s azokat átadta Máténak; azonban rajta vesztettek, mert a káros tudomására jött a dolognak s jelentést tett az esetről a rendőrségnek. Ott az inas beismerte a tettét s rávallott a felbujtó orgazdára, a ki ellen most meginditja az eljárást a rendőrség megkeresése folytán a bíróság is.

— (**Az őrültség statisztikája.**) Angliában időről-időre közzéteszik, hogy foglalkozás szerint mennyi ember került az őrültek házába. Az utolsó öt év alatt összesen 2200 őrültet vettek föl az angol intézetekben. Foglalkozás szerint a következőkép oszlanak meg: a legtöbben voltak a földmüvesek, t. i. 579-en, azután jön 484 mérnök és kézmüves, 299 bankhivatalnok és más tisztviselő, 214 kereskedő, 213 katona, 176 tanár és tudós, 61 ügynök, 44 zenész, 30 orvos és sebész, 28 lelkész, 28 iró és ujságiró, 22 szinész.

— (**Eltévedt bárányka.**) Ez alatt a regényes cim alatt ne tessék sejteni valami szerelmes kis leányt. Nem szerelemről, ideálizmusról lesz benne szó; nagyon is prózai a dolog. Csak annyi az egész különben, hogy egy eltevedt bárányka — a mi azonban már birkának is beillik — őriztetik a rendőrség révén a városháza udvarán. Tegnap este hajtották be az utcáról a talált jószágot, melyet igazolt tulajdonosa átvehet a rendőrségtől.

— (**Bevert fej.**) Egy véresfejü embert találtak tegnap este a Majláth-téren. Az ember ott feküdt a földön a nagy szélben; majd feltápászkodott, de bizony megint odavágta magát a földhöz, ugy, hogy ismét ujabb sérülést szenvedett a fején. Vagy három helyen folyt a fejéből a vér, mikorra két rendőr érkezett és azok karján aztán bevánszorgott a városi közkórházba. *Krancsevics* Márkó a neve; ó-temető-utcabeli lakos, napszámos, különben pedig a pálinka kedvelője. Ez okozta tegnap este is a baját; ezért került véres fejjel kórházi ápolás alá.

— (**Körözött fiatalember.**) Egy fiatalembert köröztet a bíróság. A fiatalember most volna még csak az élet küzdelmeinek elején, már is az a gyanu van ellene, hogy megtévedt és a bün ösvényére lépve, össze zavarta az enyém s tied fogalmát és — lopott. Lopott; azután pedig a büntetés elől megszökött. A körözött fiatalembert *Sey* Aladárnak hivják, lancsuki születésü, 20—22 éves. A mohácsi járásbiróságnál folyik ellene az eljárás lopás miatt, melynek azonban nem várta be a végét, hanem megszökött.

— (**Betört a más hajlékába.**) *Szecsődi* János Ötvös-pusztai béres egy leányba volt szerelmes. Hiába üldözte azonban a pusztai Vénuszt szerelmi ajánlataival, az rá sem hallgatott. Ezért boszut esküdött a rátartós leány ellen s mikor az egyedül volt otthon, rá akart törni. A leány bezárta előtte az ajtót, melyet a szerelmes béres feszegetni kezdett és már be is törte, mikor a leány segélykiáltásaira emberek jöttek s a boszuálló béres megugrott előlük. Hogy hová menekült, ma sem tudják; pedig most már a biróság is szeretné ezt tudni, mert magánlaksértés miatt feljelentették a leány szülei.

— (**Szökevény tanonc.**) A siklósi rendőrség táviratozott a pécsi rendőrkapitánysághoz, hogy keressen itt a városban egy megszökött tanoncot. A szökevényt *Hatz* Edének hivják, tizennégy éves és ékszerésztanoncként volt alkalmazva egyik ékszerésznél. Azonban nem sokáig birta ki, mert tegnap szó nélkül ott hagyta a gazdáját és odább állt. Eddig még Pécsett nem akadtak reá.

— (**Kinevezés.**) Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán *Gyuris* Eleket, a pécsi járás főszolgabirája mellé beosztott joggyakornokot tb. árvaszéki ülnökké nevezte ki.

— (**Sikkasztó asszony.**) *Szmotnek* Anna, pécsi születésü, 28 éves asszony a fővárosban laván, különböző helyeken szolgált. Szolgálati helyét addig változtatta, mig egy olyan jó helyre jutott, hol nagyobb összegü pénzt is rábiztak, annyira biztak benne. E bizalommal azonban Szmotnek Anna rútul visszaélt, mert egy csomó pénzt elsikkasztván, azzal megszökött. Most keresik.

— (**A tuberkulózis gyógyitása.**) A belügyminiszter az embereknél, a földmivelési miniszter pedig az állatokra nézve egyidejüleg inditották meg a gümőkór ellen való

védekezést. Az állati gümőkór gyéritése céljából Darányi Ignác földmivelési miniszter értekezletet hivott össze, amely Hutyra Ferenc dr. akadémiai igazgató előadói javaslata alapján több nevezetes határozatot hozott. Élénk eszmecsere után elhatározták, hogy a tuberkulin fakultativ alkalmazását helyeslik. A külföldről állami közvetitéssel importált tenyész-szarvasmarhákra nézve ugy határoztak, hogy azok csak akkor legyenek átadhatók a tenyésztés céljaira, ha a tuberkulin próba negativ eredménye szerint gümőkórtól menteseknek bizonyultak. Elvben kimondották, hogy köztenyésztés céljaira kizárólag gümőkórtól mentes apaállatok bocsáttassanak. A tuberkulin szer külföldről való behozatalát eltiltandónak mondották ki. Elhatározták, hogy a tőgygümőkórban szenvedő teheneket a tehenészetekből állami kártalanitás mellett kiküszöböljék és hogy a tuberkulinra reagáló állatok alkalmas jellel legyenek megjelölendők. Végül hozzájárultak ahhoz, hogy a kérdés megoldására külön törvényt alkossanak.

— (**Romeo az akácfán.**) A nemes olasz fiatal urnak, a szerelmes szivü Romeo urfinak még a mai prózai világban is akad utánozója. És nem kell hinni, hogy aranytól paszomántos selyem vamsz takarja ezen kebelt és gyémántgombos hetyke birétom felcsapva az urfinak selymes, hullámzó hajára. A mi Romeonk édes süteményekkel, cukros nyalánkságokkal kereskedik s most, hogy belekerült a kedvese a kórházba, azóta indult el a szerelmes cukrászlegény a nemes Romeo nyomdokain. Tudvalevő dolog, hogy a nőosztályba férfilátogatókat nem eresztenek be a szigoru orvos urak. Ámde gondolt merészet a szerelmes cukrászlegény, mert melyik szerelmes az, kinek a gondolatja földön jár. Különösen, ha a kedves betegnek az ablaka éppen az utcára nyilik és ezen emeleti ablakkal szemben lombos, magas akácok terebélyeskednek méltóságteljesen. És ezen fáknak egyikére mászott fel már több éjszaka a szerelmes cukrászlegény és onnét addig dörömbözött pálcájával az emeleti ablakon, mignem az ablak nyilt és megjelent ott a kórházi női betegek pongyolájában az imádott nő. Hajfürtjei szét voltak bontva, orcája ragyogott a gyönyörtől, a hold körülrezegte sugárival hófehér nyakát és megkezdődött a szerelmi csicsergés, turbékolás.

— Julia! Édesem! susogá az akácfa lombjai közül a szerelmes, cukros Romeo, sóhajtván nagyokat olyankor, mikor a mozgolódásban a kegyetlen akáctövis megszurta a testét.

És Julia viszont felelte neki:

— Édesem . . . Ha szárnyam volna, már hozzád repülnék. Szeretlek . . .

És ezen módon folyt már több estén az akácfáról és a kórház ablakából a hangulatos szerelmi idill, mignem Juliának irigy és beteg társnői, akik a turbékolástól nem tudtak aludni, megjelentették a kórházgondnoknak a furamódis idillt. Azóta különös rendőrposzt silbakol a kereklombu ákácfa alatt s ha jön a szerelmes és cukros Romeo urfi, az ártatlan Juliája ölelő karjai helyett egy nagybajszu, zordon hangu rendőr fogadja és fogja el őt majd legott. Oh nem! Nem igy képzelte el a Julia és Romeo dicső történetét a nagy Sekszpir, mint ezt ma a rendőrkapitány reperálni szándékozik.

Legszebb brilláns és gyémánt ékszerek, uri és női aranyláncok, legszebb és legfinomabb arany és ezüst órák, ezüst evőkészletek és disztárgyak finom arany karláncok és jegygyürük, uri, női gyürük, brilláns, opál, korall és granát nyakfüzérek, francia szalon, iroda és ébresztő órák, előnyösen diszes kiállitásban csakis

Schönwald Imrénél

Pécsett

szerezhetők be.

Valódi berndornfi chinaezüst és párisi christofle féle ezüst étszerek és disztárgyak gyári árak mellett.

Művészet, irodalom.

○ **Ipari Közigazgatás.** Ily cim alatt adja ki *Kovács* István, keresk. és iparkamarai fogalmazó az iparügyi elvi határozatok gyüjteményét, kiegészitve az ipari érdekképviseletek fontosabb iparügyi véleményeivel s m. kir. kuriai döntvényekkel. Előfizetési felhivása igy hangzik: Az iparügyi közigazgatás gyorsitása s a hazai iparos (kereskedő)-osztály iparügyi kérdésekben való tájékoztatása érdekében vélek szolgálatot tenni, midőn az 1884. évi XVII. t. c. (ipartörvény) életbelépte óta megjelent összes elvi jelentőségü miniszteri rendeleteket

s határozatokat összegyűjtve »Ipari közigazgatás« cim alatt kiadom. Müvem kiadásának alkalomszerüséget kölcsönöz a IV. országos ipartestületi gyülés központi bizottságához 81647/1897. sz. a. intézett miniszteri leiratban foglalt kijelentésen nyugvó azon következtetés, mely szerint az ipartörvények gyökeres módositása még hosszabb ideig nem várható. Bár az ipartörvény életbelépte óta kibocsátott elvihatározatok is nagy anyagot képeznek, a kitüzött cél érdekében s tudva azt, hogy az iparügyekben való gyors és alapos tájékoztatás is az ipar terén felmerülő panaszok, sérelmek megszüntetésére közrehathat, müvembe a hazai kereskedelmi és iparkamarák, az országos iparegyesület által nyilvánitott, továbbá az »Iparügyek«, »Magyar Ipar« cimü szaklapban megjelent fontosabb iparügyi véleményeket s m. kir. curiai döntvényeket is felvettem. Az »Ipari közigazgatás« mintegy 25 ivnyi terjedelemben folyó évi augusztus hó végén fog megjelenni s egy példánynak ára füzve bérmentes megküldéssel 2 frt 50 kr. Minthogy müvem könyvárusi uton nem lesz megszerezhető s felesleges példányok nem nyomatnak, a megrendelést a mellékelt postautalványon kérem cimemre mielőbb megküldeni. Tisztelettel Kovács István, fogalmazó a pécsi kereskedelmi és iparkamaránál. Tartalom: Előszó. A) Az ipar megkezdése és gyakorlása. I. Általános elvi határozatok. II. Kereskedés. III. Engedélyhez nem kötött ipar: a) Képesitéshez kötött ipar. Képesitéshez nem kötött ipar. IV. Engedélyhez kötött ipar: a) Képesitéshez kötött ipar. b) Képesitéshez nem kötött ipar. c) Kézizálogkölcsön üzletek. V. Telepengedélyezés alá eső ipar. VI. Özvegyi jogon gyakorolt ipar. VII Fióktelepek, (üzletvezető). VIII. Megrendelések gyüjtése minták előmutatásával, vándorraktárak, kereskedelmi utazók. Vásárügy. IX. Végeladások, árverések. X. Marhahus-mérés korlátozása. XI. Sütők, mészárosok, kéményseprők által az iparnak bejelentés nélkül való félbeszakitása (55. §.) XII. Hamis jelzők használata cégeken, nyomtatványokon stb. (58. §.) B) Segédszemélyzet. I. Iparos tanoncok. II. Iparos tanonc-iskolák. III. Iparos segédek. VI. Gyári munkások, gyárfelügyelet. C) Ipartestületek. I. Ipartestületek alakitása, hatáskőre. II. Iparhatósági biztos. III. Békéltető bizottság. D) Ipartársulatok. E) Ipari kihágások. F) Iparhatósági eljárás: I. Iparhatósági megbizottak. II. Ipartanács. III. Iparosok és segédszemélyzetök közt felmerülő munkaviszonybeli surlódások és vitás kérdések. IV. Iparbejelentések és beszüntetések. V. Hatósági eljárás. VI. Az ipartörvény rendelkezései alól kivett üzletszerü kereseti foglalkozások. G. Függelék. I. Házalási ügy. II. Vasárnapi ipari munkaszünet. III. Ipari védjegy-ügy. Tárgymutató.

○ **A „Zenélő Magyarország“** zongora és hegedü-zenemű folyóirat ép most megjelent XIV. füzete tartalmazza a következő zeneműujdonságokat: I. *Iványfy Iván* »Hadd szóljék hát az a csöndes!« cimü csárdását. II. *Scharwenka Fülöp* »Bagatelle« salondarabját. III. *Kisgeszéni Szabó István* »A kis hamis« rezgő polkáját. Minden zongorázó és hegedüsöknek kiváló fontossággal biró olcsó zeneműfolyóirat havonta kétszer megjelenő, mindenkor 10—10 oldal zenét tartalmazó füzetei a legujabb és legjobb választékot hozzák a modern és időszerü magyar dal, műdal, salon-tánczene, couplék s hegedü-darab ujdonságokból. Hat füzet egy negyedévben, 60 oldal zeneművel, melyre 1 frt az előfizetés. Előfizethetni a „*Zenélő Magyarország*“-ra *Klökner Ede* zeneműkiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery-utca 62. sz. a., honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

○ **Az önálló magyar hadsereg.** Az »Athenaeum« r. társaság kiadásában megjelenő, »A magyar nemzet története« cimü tiz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) nyolcadik kötetéből legujabban megjelent 157., 158., 159. füzetekben **Marcali Henrik** leirja a hires 1790—91-iki országgyülés történetét. Ezek a füzetek is tele vannak erre a korra vonatkozó számos képpel. Mint műmellékletek vannak a füzetekhez csatolva »I. Ferenc koronázási esküje«. (Mansfeld egykoru metszete után). — »I. Napoleon« (Isabey metszete után). — »II. Lipót koronázási esküje«. (Egykoru szinezett metszet után). — »II. Lipót koronázása« egykoru metszet után. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

◎ **Jókai.** A fürdőkbe sietö közönségnek jó hirt mondunk. E héten hagyta el a sajtót *Jókai* Mór összegyüjtött müveinek nemzeti kiadásából a *kilencedik* sorozat. Alkalmatosabb olvasmányt keresve se találnának a legnagyobb magyar regényiró müveinél, aki ebbe a sorozatba már ujabb regényeit is fölvette, azokat is, a melyek *könyvalakban most jelennek meg először*. Elnézve ezt az ujabb tiz kötetet bizony nem vesszük észre rajta, hogy ez a százkötetes nemzeti kiadás utolsóelőtti sorozata, hogy a legnagyobb magyar irodalmi vállalkozások egyike a befejezéséhez közeledik. Még külsöleg se fogyatkoztak meg a kötetek arról nem is szólva, hogy Jókai vénájának kifogyhatatlanságát ez a sorozat is fényesen dokumentálja. Ime röviden a tiz kötet tartalma: 81—82 *Fráter György* I. és II; 83. *Páter Péter*, Asszonyt kisér — Istent kisért; 84. *A cigánybáró*. Minden poklokon keresztül. 85. *Nincsen ördög*, a Magláy család, a ki holta után áll boszut; 86. *A fekete vér*, Lenci fráter; 87. *Két Trenk*, Trenk Frigyes; 88. *Sárga rózsa*, A Kraó, a három királyok csillaga. (Ez utóbbi most jelenik meg először könyvalakban); 89. *Magnéta*, *Tégy jót*; 90. *De kár megrémülni*. — A nagy mű tudvalevőleg részletfizetés utján is megrendelhető. A ki a feltételek felől tájékozódni kiván, forduljon a jubiláns vállalat kiadóihoz: *Révai Testvérek* Irodalmi Intézet Részvény Társaság, Budapest.

○ **Szinigazgatónk és szinházunk.** *Somogyi* Károly társulatával ugyancsak messze elszármazott tőlünk a nyár idejére. Legutóbb Komáromban tartott a társulat előadásokat, mig most a direktor a kassai szinházat akarja megnyerni pár heti vendégszereplés tartamára, ha onnan *Leszkay* András társulata eltávozik. Egy fővárosi lapban azt olvassuk különben, hogy *Somogyi* Károly a debreceni szinházért pályázók között a komoly pályázók számában foglal helyet. Azonban azt már tévesen irja ugyanez a lap, hogy a pécsi szinház a télre igazgató nélkül van, mert a pályázatra eddig senki sem jelentkezett, pedig az szeptemberben már lejár. Dehogy vagyunk direktor nélkül; hiszen a jövő szezonra pályázat mellőzésével kapta meg Somogyi a szinházat épen azért, hogy a legtöbb szinház szerződése csak 1899-ben jár le s akkor talán majd mi is válogathatunk a pályázó direktorokban!

Törvénykezés.

§ **A falu rossza.** Baarban ugy ismerték *Jung* Mihályt, mint a ki minden rosszra képes és csak annak nem árt, a ki nem kerül az utjába.

Legjobban jellemzi azonkivül, hogy már egy megölt ember vére szárad kezein, az, hogy midőn egy falubeli öreg asszony valahova a határba indult el, azzal vált el hozzátartozóitól, hogy ha esetleg nem térne többé vissza, akkor csak Jungot vonják felelősségre.

Most gondatlanságból okozott emberölés miatt került a törvényszék elé és pedig azért, mert folyó évi május havában meglátta *Szeifert* András odavaló embert, a ki egy kavicsrakáson ülve, revolvert tartott kezében, a melyet Jung elkért tőle és addig piszkálta, mig az elsült és a golyó homlokon találva Szeifertet, megölte.

Két évi fogházbüntetést mért reá a törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt, mely itélet ellen ugy a vádlott és védője *Seeh* Károly ügyvéd, valamint *Rákossy* Imre kir. ügyész is felebbezést jelentett be.

§ **Addig lopott, mig rajtavesztett.** *Péter* Györgynek nagyon rossz természete van, mindenütt lop, a merre csak jár, a miért most egy ideig a fogságban elmélkedhetik a szerencse változandóságáról.

Vörösmarthon a korcsmáros lakásába hatolt be és nyolc forint készpénzen kivül három gyürüt lopott el; majd Herceg-Szőllősön *Asztalos* Mátyás odavaló lakostól lopott el három forint ötven krajcárt. Bünös üzelmeinek végrehajtását megkönnyitette az, hogy hosszabb ideig csendőr volt és még ezen időből sok ismerőse van a környékben.

Azonban végre is megcsipték és ma a törvényszék négy havi fogházbüntetésre itélte, melyből a vizsgálati fogság által hat hét kitöltöttnek vétetett. Az itélet jogerős.

Tanügy.

)(**A budapesti m. kir. állami ipariskola** végzett tanulói eddig visszatartott végbizonyitványaikat az igazgatóságtól átvehetik személyesen, megbizottjuk által, vagy posta utján.

)(**M. kir. állami felső-ipariskola az épitő-ipar számára.** A budapesti m. kir. állami felső-ipariskola szakosztályai közül az épitészeti szakosztály s az ugyanebben az intézetben szervezett épitő-ipari téli tanfolyam kiválik s a VII. kerületben, a Damjanich-utca 28/6. sz. a. f. évi szeptember 1-től kezdve önálló intézetet képez, mint m. kir. állami felső (épitő) ipariskola. Az intézet rendes szakosztálya f. évi szeptember 1-én, az épitő-ipari téli tanfolyam pedig, mint a megelőző években, november hó 3-án nyilik meg. Az intézet rendes szakosztályába tanulókul felvétetnek olyan, a 15. életévet betöltött ifjak, a) kik a polgári iskola, gimnázium, vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyitványt nyertek a magyar nyelvből, számtanból és algebrából, a mértanból és a mértani rajzból és az épitő ipar terén legalább egy isk. évi szünidőn át gyakorlatilag foglalkoztak; b) az épitő-ipari szakiskolák első két évfolyamát jeles sikerrel végzett tanulók, ha korbeli akadály nem forog fenn; c) épitő iparos segédek, a kik a négy középiskolai osztálynak megfelelő képzettséggel birnak s a felvételi vizsgálatot jó sikerrel kiállják. A felvételre szeptember hó 1-től 5-ig lehet személyesen jelentkezni; folyamodások beküldése céltalan, mert senkit sem lehet előre bejegyezni. A jelentkezés alkalmával következő iratok szükségesek: 1. keresztlevél, vagy születési bizonyit-

ványok, 2. a bevégzett közép-isk. osztályokról szóló bizonyitványok, 3. hivatalosan hitelesitett gyakorlati bizonyitvány, 4 orvosi és himlőoltási bizonyitvány. Az iskolára vonatkozólag augusztus hó végéig a m. kir. állami felső ipariskola (Budapest, VIII. ker. Népszinház-utca 8. sz.) igazgatósága ad felvilágositást; minden tudakozó levél ide cimzendő.

Közgazdaság.

□ **Szállitási kedvezmény.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a quebrachofa-kivonatot az eddigi II. II. II., illetve II. gyüjtődijszabás osztályából a II. A. A. osztályba sorozta. Tehát fenti árucikkért Triesztből Pécsre 100 kgrként tetszésszerinti mennyiség feladásánál a volt 169 frt 50 kr. helyett, úgy 3000 és 10.00 kgr feladásánál 157 frt 50 kr. helyett csak 137 frt 50 kr. fizetendő, mely dijtétel rovatolás utján alkalmaztatik.

□ **Gazdasági tudósitás.** A somogymegyei Tarnócáról irják, hogy a gabonanemüek az időjárás kedvezőtlen hatása alatt nagyon visszamaradtak fejlődésükben, de sokat vesztett minőségére is. A buza nagyrészt megdölt, a rozsda pedig már a szemet kezdi megtámadni, aratni pedig nem lehet, mert folyton esik az eső. A zab ez ideig igen szép reményekre jogositott, de az eső és szél megdöntötte. A rétekre, legelőkre és a kerti veteményekre az eső jó, de már a lekaszált szénának árt, mert rothadni kezd, behordani pedig csakis nedvesen lehetne. A munkásviszonyok a környéken eléggé megfelelőek.

□ **A csemegeszőlő szállítása.** A. M. Á. V, igazgatósága áthatva a csemegeszőlőtermelés nagy fontosságától, az Országos Magyar Gazd. Egyesülethez átiratot intézett, hogy a csemegeszőlők vasuti szállitása iránt formulázza és fejtse ki ama kivánalmakat, a melyek a szőlő és általában a gyümölcsszállitásra használandó vasuti kocsik berendezése tekintetében merülnek fel a termelők részéről. Kérdi továbbá, hogy melyek volnának általában ama intézkedések, a melyek a M. Kir. államvasutak részéről szükségesek, hogy a csemegeszőlőforgalom megkönnyittessék; illetve hogy a gyümölcsnek gyors szállitása és épségben való megérkezése biztositassék? Az érdekeltek észrevételeiket az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek küldjék be, hogy az azokat összegezve, a Magyar Királyi Államvasutak igazgatóságának tudomására hozhassa.

□ **A méhészet ügyében.** Sötér Kálmán az erdélyrészi méhész-egylet tb. tagja a »Méh és világa« cimen egy két kötetes szakmunkát irt, melyből a földmivelésügyi miniszter több példányt küldött le azok részére, kik a megye területén a méhészet terén kiváló tevékenységet fejtenek ki. Ezen példányokból kaptak a pécsi járásban Reder János árpádi tanitó, Molnár Márton pellérdi plébános, Szauter Antal görcsönyi plébános; a mohácsi járásban Amberger Béla mohácsi tanitó, Helchert Nándor baari molnár, Szandtner Antal, duna-szekcsői plébános; a dárdai járásban Gudler Pál villányi plébános, Angyal János vörösmarthi földmüves, Hemmüller János lipovicai tanitó; a siklósi járásban Bazsó József nagyharsányi földmüves.

TÁVIRATOK.

— **A vámankét mai ülése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az autonom vámtarifa ügyében összehivott szaktanácskozmány mai ülésén *Weiss* Mór, a kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara képviselője után

Miklós Ödön védelmezte a tervezetet s az iparfejlesztést hangsulyozta, különösen oly iparágak megterhelésénél, melyekre saját terményeink vannak, az iparvámok magasságát veszedelmesnek tartja. Ezeket a kérdéseket nem lehet igy megbeszélni, csakis ha a miniszter alkalmat ad arra, hogy irásbelileg lehessen a kérdéshez részletesen hozzászólni.

Lánczy Leó szerint a tarifa-tervezet háboruskodást jelent, holott mindenkivel háboruskodni iparunkra való tekintetből sem szabad. A tervezet e részben nem találja el a kellő mértéket.

Károlyi Sándor gróf elhamarkodottnak találja a tanácskozás megindítását s kevésnek a tervezet tanulmányozására engedett nyolc napot. Hibáztatja, hogy a tervezet elhanyagolja a mezőgazdaságot, holott ezt kellene első sorban védelmezni.

Miskolcy József az eszéki kereskedelmi kamara nevében azt a kérelmet terjesztette elő, hogy engedjék őket irásban nyilatkozni.

Emődy József után *Major* Ferenc az agráriusok ellen az iparfejlesztést védelmezte.

Feltünést keltett *Dessewffy* Aurel gróf felszólalása, melyben végzetesnek tartja az ausztriai piac elvesztését, mert ha az önálló vámterület létesül, az háborut jelent Ausztriával, mi pedig nem birjuk a többi államokkal felvenni a versenyt.

— **Spanyol-amerikai háboru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi Matin madridi távirata szerint Sagasta, spanyol miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a méltányos békét akarja és ebből a célból *Spanyolország tárgyalásba fog bocsátkozni az ellenséggel.*

Charlestonból a csapatok küldését további parancsig beszüntették.

A „Maria Theresia“ osztrák-magyar hadihajó Havannába érkezett.

Cuba kapitulációját aláirták. Az amerikaiak elfogadták a spanyolok feltételeit. *A spanyolok katonai diszszel hagyják el a várost* s azonnal hazaszállitják őket Spanyolországba.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, julius 15.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8·70; készáru: ·—; — *Tengeri*, juliusra: 4·26; őszre: 5·09. — *Rozs*, őszre: 6·76. — *Zab*, őszre: 5·68.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 359·25. — Magyar hitelrészvény: 393.—. — Államvasut: 357·30.

Laptulajdonos SZAUTTER GUSZTÁV
Felelősszerkesztő PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.*)

Tisztelettel tudatom, hogy

ügyvédi irodámat

Dárdáról Pécsre helyezve át
és azt **Deák-utcza 1. szám alatt** megnyitottam.

FODOR PÁL,
ügyvéd.

Hirdetések.

1874. óta fennálló

Zongora-, harmonium és pianino-raktár

Goldstein J.

Pécsett, országut 56, (haltérrel szemben)

Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
Zongora kereszt hurokkal
Zongora öntött kerettel
Zongora vashangolókkal
Zongora kereszt hangfogókkal
Zongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.

Plüss-Staufer-féle ragasz

henger- és üvegben,

arany és ezüst éremmel többszörösen kitüntetve, már 10 év óta mint leghatályosabb összekötő és ragasztó szer ismeretes, tehát a **legkitünőbb** szer törött tárgyak összeragasztására. Kapható **Pécsett, Alt és Böhm** kereskedésében.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsett, 1898.